

# Høringsnotat

## Midlertidig endring i selvdeklarasjonsforskriften om tilgang til utenlandsk identifikator i folkeregisteret

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender med dette på høring forslag til midlertidig endring i forskrift om selvdeklarasjon av ordninger for elektronisk identifikasjon (selvdeklarasjonsforskriften). Endringen innebærer at tilbydere av elektroniske tillitstjenester kan innhente opplysninger om utenlandsk identifikator fra folkeregistermyndigheten uten hinder av taushetsplikt. Endringen vil gjøre det mulig å utstede eID uten fysisk oppmøte til utenlandske borgere med norsk d-nummer fordi fysisk oppmøte erstattes med digital kontroll, maskinell lesing av pass og biometrisk ansiktsgjenkjenning.

### 1. Bakgrunn

I forbindelse med koronasituasjonen har det oppstått en situasjon der EØS-borgere som har blitt permittert og har reist hjem, har behov for eID for tilgang til bl.a. NAV sine tjenester i forbindelse med bl.a. retten til dagpenger. For å få støtte fra NAV må de både registrere seg og levere meldekort jevnlig. Disse personene har norsk d-nummer (ev. fødselsnummer), men ikke norsk eID.

Det er umulig eller svært vanskelig å gjennomføre ID-kontroll og utlevere eID til disse personene på ordinær måte. Digitaliseringsdirektoratet og Buypass har samarbeidet om en løsning for å kunne tilby norsk eID basert på digital ID-kontroll til disse personene. Det vil være en midlertidig løsning, men bygd etter kravene i ny lov om elektroniske tillitstjenester. Løsningen er klar for lansering medio mai. Løsningen innebærer at det kan utstedes eID til denne gruppen uten at de trenger å møte opp fysisk. I tillegg til digital kontroll, maskinell lesing av pass og biometrisk ansiktsgjenkjenning, er det imidlertid behov for tilgang til utenlandsk identifikator som er registrert i folkeregisteret. Dette for å tilfredsstille kravet om entydig identifisering i selvdeklarasjonsforskriften § 18 som lyder: *"Identitetspåstanden må gjelde en person som finnes i Folkeregisteret. eID-tilbyderen må kunne gi en sikker og entydig kobling til denne personens identifikator i Folkeregisteret (fødsels- eller d-nummer). Det at koblingen er sikker og entydig innebærer at koblingen ikke kan baseres på personens navn eller andre kjennetegn som kan være i bruk av flere personer."*

Det handler mao. om utstedelse av eID til rett person, noe som fordrer at det skal være en kobling til d-nummeret som personen har fått tildelt. Det som kan gi en sikker entydig knytning til d-nummeret er det som er registrert som utenlandsk identifikator i folkeregisteret. Ikke alle land har nasjonale identifikasjonsnumre, men for den største gruppen, som kommer fra Litauen og Polen, er det for mange registrert utenlandsk identifikator. Utstedelse av eID til denne gruppen, slik at de kan betjene seg over nett, vil derfor redusere manuelle henvendelser betraktelig, og lette belastningen hos NAV som har stor trafikk i disse dager.

### 2. Departementets vurdering og forslag

Etter folkeregisterloven § 9-1 andre ledd omfattes ikke opplysninger om en persons fulle navn, fødselsdato, kjønn, fødsels- og d-nummer mm. av taushetsplikten. Unntaket fra taushetsplikten gjelder imidlertid ikke utenlandsk identifikator.

Etter folkeregisterloven § 10-1 kan offentlige myndigheter og virksomheter, private virksomheter som utfører lovpålagte oppgaver eller oppgaver på vegne av det offentlige, og finansforetak, få utlevert ikke-taushetsbelagte opplysninger fra folkeregisteret. Andre private virksomheter og aktører kan få utlevert ikke-taushetsbelagte opplysninger om navngitte identifiserte personer. Opplysning om fødselsnummer og d-nummer kan også utleveres, men bare dersom det angis et begrunnet behov.

Etter departementets vurdering burde opplysning om utenlandsk identifikator kunne utleveres på lik linje med fødsels- og d-nummer. Departementet kan ikke se at det i forbindelse med revisjon av folkeregisterloven fremkom argumenter for at utenlandsk identifikator burde omfattes av taushetsplikt. Dette er en opplysningstype som neppe vil regnes som et "personlig forhold" etter forvaltningsloven, jf. også at de tjener samme formål som norske identifikatorer: å sikre opplysningskvalitet og rettssikker behandling av personer ved å unngå forveksling av personer med likelydende navn, og eventuelle andre personalia, som for eksempel fødselsdato. Etter departementets vurdering er det derfor ikke betenkelig å fastsette en hjemmel for utlevering av disse opplysningene til eID-tilbydere i forbindelse med utstedelse av eID.

Det forutsettes for øvrig at opplysning om utenlandsk identifikator, på samme måte som fødselsnummer og d-nummer, behandles i tråd med personvernlovgivningen. Bruk til utstedelse av eID må regnes som saklig behov jf. personopplysningsloven § 12.

Forslaget innebærer en midlertidig forskriftsendring i selvdeklarasjonsforskriften, men det er også behov for en permanent løsning for entydig identifisering av utlendinger for å kunne utstede norsk eID på høyt nivå. Det er et problem i dag at utlendinger ikke kan få utstedt eID på høyt nivå. Tilgang til utenlandsk identifikator er derfor like viktig enten man skal gjøre kontrollen fysisk eller digitalt.

Behovet for en entydig identifikator gjelder flere grupper enn eID-tilbyderne, bl.a. gjelder det mobiloperatørene i forbindelse med utlevering av SIM-kort. Det mest hensiktsmessige kan derfor antagelig være å regulere tilgangen i folkeregisterloven. En endring i folkeregisterloven som innebærer at utenlandsk identifikator blir regulert på samme måte som fødsels- og d-nummer, vil imidlertid måtte utredes nærmere og ta lenger tid.

Siden det er viktig å få på plass en løsning raskt, foreslås det derfor en midlertidig endring i selvdeklarasjonsforskriften, som vil gjelde eID-tilbyderne, og som vil dekke det presserende behovet som har oppstått i forbindelse med koronasituasjonen.

### **3. Økonomiske og administrative konsekvenser**

Forskriftsendringen vil bidra til å kunne oppfylle kravet om entydig identifikasjon i § 18 og dermed være i tråd med forskriftens intensjon.

Det forventes ikke at forslaget vil ha økonomiske eller administrative konsekvenser for eID-tilbyderne. Forslaget vil kunne ha økonomiske og administrative konsekvenser for skatteetaten i forbindelse med tilrettelegging for utlevering av utenlandsk identifikator til eID-

tilbyderne. Utlevering av opplysninger fra folkeregisteret til bruk for sikker identitetsfastsettelse er imidlertid i tråd med formålet med et sentralt folkeregister og bør derfor være en prioritert oppgave på linje med utlevering av fødsels- og d-nummer til slike formål.

#### **4. Forslag til midlertidig endring i selvdeklarasjonsforskriften**

Fastsatt av Kommunal- og moderniseringdepartementet med hjemmel i lov 15. juni 2018 nr. 44 om gjennomføring av EUs forordning om elektronisk identifikasjon og tillitstjenester for elektroniske transaksjoner i det indre marked (lov om elektroniske tillitstjenester) § 2

#### **I**

I forskrift 21.11.2019 nr. 1578 om selvdeklarasjon av ordninger for elektronisk identifikasjon (selvdeklarasjonsforskriften) gjøres følgende endringer:

Nytt siste punktum i § 18 skal lyde:

eID-tilbyderen kan uten hinder av taushetsplikt innhente opplysninger fra folkeregistermyndigheten om personens utenlandske identifikasjonsnummer eller andre opplysninger som er nødvendige for å oppnå en slik sikker og entydig kobling.

#### **II**

Forskriften trer i kraft straks.